

Miljö- och byggnadsnämnden

Sammanträdesdatum
2018-08-22

§ Ärendelista

- § 108 Miljö- och byggnadsnämndens budget, kommunplan och nämndsplan för år 2019 samt ekonomisk plan 2020-2021**
- § 109 Detaljplan för del av Åmot 2:4 – Granskning**
- § 110 Allarp 2:2 - Förhandsbesked för uppförande av Wake park (linbana)**
- § 111 Påförande av byggsanktionsavgift för olovlig rivning**
- § 112 Oxen 3 – Föreläggande om obligatorisk ventilationskontroll**
- § 113 Anmälan enligt 21§ Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd**
- § 114 Kurser och konferenser**
- § 115 Kurser och konferenser**
- § 116 Redovisning av ärende i samband med uppföljning av beslut enligt uppföljningsplan för intern kontroll för år 2018**
- § 117 Anmälan av delegationsbeslut**
- § 118 Anmälningar**
- § 119 Informations- och diskussionsärenden**
- § 120 Kurser och konferenser**

Laholms kommun

Miljö- och byggnadsnämnden har haft sammanträde den 22 augusti 2018

Protokollet som justerats den 27 augusti 2018, finns tillgängligt i Stadshuset, Humlegången 6, 312 80 Laholm

Lena Boström
Kommunsekreterare

Bevis om anslag

Att ovanstående tillkännages på kommunens anslagstavla från och med den 28 augusti 2018 till och med den 18 september 2018 intygas.

.....
Lena Boström
Kommunsekreterare

Plats och tid	Stadshuset, Laholm kl. 08.30 – 12.00, 13.00 – 14.30
Beslutande	Ove Bengtsson (C), ordförande Gert Olsson (M) Ove Bengtsson (S) Knut Slettengren (M) Fredrik Lindqvist (C) Siv Pålsson (S) Mikael Sandén (SD)
Övriga deltagande	Gunilla Karlsson (M), ersättare Kent-Ove Bengtsson (MP), ersättare Bo Brink (C), ersättare Leif Sunesson (S), ersättare Charlotta Hansson, samhällsbyggnadschef § 108-112, 114-115, 117-118, 119g, 120 Patrik Eriksson, miljöchef § 108, 113, 116, 119a-f, 120 Martina Gustavsson, utredare § 108 Ingelöv Fast, karttekniker § 109 Agnes Marklund, planarkitekt § 109 Joachim Enggren, bygglovhandläggare § 111 Mickael Abrahamsson, bygglovhandläggare § 111-112 Sofia Höglind, miljö- och hälsoskyddsinspektör § 113 Göran Claesson, miljö- och hälsoskyddsinspektör § 113, 116, 119a-f Anna-Carin Karlsson, miljö- och hälsoskyddsinspektör § 116, 119c Åsa Larsson, miljö- och hälsoskyddsinspektör § 116, 119d, e Eva Aronsson, avfallsingenjör § 119e Rasmus Johansson, GIS-ingenjör § 119g Bo Lennartsson, mättingsingenjör/GIS-ingenjör § 119g Denise Andreasson, miljö- och hälsoskyddsinspektör § 113, 116, 119a-f Emma Adriansson, miljö- och hälsoskyddsinspektör § 113, 116, 119a-f Lena Boström, kommunsekreterare
Utses att justera	Ove Bengtsson (S)
Plats och tid för justering	Miljökontoret 2018-08-27, kl.13.00
Paragrafer	108 - 120
Sekreterare	<hr/> Lena Boström
Ordförande	<hr/> Ove Bengtsson (C)
Justerande	<hr/> Ove Bengtsson (S)

MBN § 108

Dnr 2018-000025

Miljö- och byggnadsnämndens budget, kommunplan och nämndsplan för år 2019 samt ekonomisk plan 2020-2021

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden godkänner förslag till budget, nämndsplan med underlag till kommunplan 2019 samt ekonomisk plan 2020-2021 och överlämnar detta till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Enligt antagna principer för ekonomi- och verksamhetsstyrning ska kommunstyrelsen besluta om riktlinjer och direktiv för nämndernas arbete. Riktlinjerna kompletteras med grundläggande ekonomiska förutsättningar för respektive nämnd. Kommunstyrelsen har den 24 april 2018 godkänt riktlinjer och direktiv för arbetet med budget, kommunplan och nämndsplaner för år 2019 samt ekonomiskplan 2020-2021.

Kommunfullmäktiges inriktningsmål utgår från visionen och uttrycker den politiska viljan angående kommunens utveckling. Inriktningsmål fastställs vart fjärde år, det första året på en mandatperiod. Inriktningsmålen utgör samtidigt de verksamhetsmål som är av betydelse för god ekonomisk hushållning. De nu gällande, 12 inriktningsmålen är strukturerade i följande fyra målområden; Barn och unga, Hållbar tillväxt, Utbildning, näringsliv och företagsamhet och Trygg välfärd.

Nämnderna ska senast den 31 augusti 2018 överlämna sin nämndsplan till kommunstyrelsen. Nämndernas analyser och andra bedömningar bildar underlag för kommunstyrelsens arbete med att framställa ett förslag på budget och kommunplan till kommunfullmäktige där de sammantagna ekonomiska förutsättningarna vägs samman. Under november kommer kommunstyrelse och kommunfullmäktige att fatta beslut om budget, ekonomisk plan och kommunplan.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse TJM 35-18

Nämndsplan MBN 2019

Beredningsutskottets protokoll den 8 augusti 2018 § 101

forts

forts

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen

MBN § 109

Dnr MBN2015-462

Detaljplan för del av Åmot 2:4 – Granskning

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att förslag till detaljplan för del av Åmot 2:4 granskas enligt 5 kapitlet 18 § i plan- och bygglagen (2010:900/2014:900). Planförslaget medför ingen betydande miljöpåverkan.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen beslutade den 10 november 2015 § 226 om att sökande till planbesked för Åmot 2:4 fick lov att påbörja ett detaljplanearbete med egen konsult.

Syftet med detaljplanen är att ändra användning av allmän platsmark, natur, till kvartersmark, Bostäder. Detaljplanen ska möjliggöra användningen kvartersmark, Bostäder, för ett redan ianspråktaget planområde där idag tre fritidshus står. För de obebbyggda delarna av området kvarstår användningen, natur.

Planområdet är beläget vid Margaretavägen i norra delen av Mellbystrand och ligger cirka 220 meter från strandlinjen.

Detaljplanen har varit på samråd från och med den 14 maj till och med den 4 juni 2018. Synpunkterna redovisas i en samrådsredogörelse.

Detaljplanen hanteras med standardförfarande och bedöms nu av samhällsbyggnadskontoret vara klar för granskning. Planförslaget medför ingen betydande miljöpåverkan. En miljökonsekvensbeskrivning har därmed inte upprättats.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse S 038/18

Beredningsutskottets protokoll den 8 augusti 2018 § 102

Beslutet skickas till:

Samhällsbyggnadskontoret

MBN § 110

Dnr MBN2018-000043

Allarp 2:2 - Förhandsbesked för uppförande av Wake park (linbana)

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar med stöd av 2 kapitlet 5 § plan- och bygglagen (PBL) att medge att en Wake park (linbana) lokaliseras på den föreslagna platsen inom fastigheten Allarp 2:2

Avgift

3 079 kr

Fakturan skickas separat.

Upplysningar

Förhandsbeskedet gäller endast om bygglov för åtgärden söks inom två år från det att beslutet har vunnit lagakraft.

Beslutet innebär inte att bygglov har beviljats. Ansökan om bygglov måste lämnas in.

Åtgärder gällande dammarna ska föregås av kontakt med miljökontoret och länsstyrelsen.

Åtgärden kan kräva tillstånd, anmälan hos annan myndighet så som länsstyrelsen.

Yttrande som lämnats från Laholmsbuktens VA, miljökontoret, räddningstjänsten och Trafikverket i samband med handläggningen av detta förhandsbesked ska beaktas i det fortsatta projektet.

Avtal ska tecknas med fastighetsägaren.

Upplysning om hur du överklagar

Du kan överklaga detta beslut till länsstyrelsen. Skrivelsen med överklagandet ska ha kommit in till Laholms kommun, Miljö- och byggnadsnämnden, 312 80 Laholm, inom tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och vilken ändring som begärs.

forts

forts

Sammanfattning

Ansökan avser en Wake park, linbana, som ska placeras inom planlagt område avsett för natur. Åtgärden anordnas på de dammar som fungerar för dagvattenhantering av exploateringsområdet, Allarp.

Yttrande har inhämtats från Laholmsbuktens VA, räddningstjänsten, miljökontoret, Trafikverket samt berörda sakägare. Laholmsbuktens VA, räddningstjänsten, miljökontoret och Trafikverket har bistått samhällsbyggnadskontoret som experter inom sina respektive ämnesområden och säkerställt att funktioner och lösningar är utredda alternativt bedömt att det finns förutsättningar att lösa det i det fortsatta projektet.

Yttrande har lämnats in från sakägare och dessa yttrande har bemötts av sökande och samhällsbyggnadskontoret har ställt sig bakom dessa bemötande då det bland annat finns en hydrologisk utredning som är utförd och som svarar på flera av synpunkterna.

Samhällsbyggnadskontoret bedömer att åtgärden bör kunna tillåtas på den aktuella platsen utifrån de bedömningar som är gjorda enligt plan- och bygglagen. Sökanden bör kunna ansöka om ett bygglov som kan hanteras som en avvikelse mot gällande detaljplan då åtgärden är av mer omfattande karaktär än det som Boverket anger kan ingå som planerig åtgärd i samband med natur. Alternativt kan sökande ansöka om åtgärden som en tidsbegränsad åtgärd.

Samhällsbyggnadskontoret vill uppmärksamma att det är enbart Wake parken i form av linbanan som prövats i detta förhandsbesked. Övriga faciliteter som nämns i samband med parken förutsätts följa bestämmelserna för gällande detaljplan avsedd för idrott och kultur.

Ärendebeskrivning

Malmö Wake park AB, Ringvägen 9, 222 25 Lund ansöker om etablering av en Wake park (linbana) på fastigheten Allarp 2:2 i Skummeslövsstrand. Åtgärden innebär att en linbana uppförs vid de planerade dagvattendammarna på fastigheten Allarp 2:2 inom Allarpsområdet. Wake parken, linbanan, kan enligt sökanden beskrivas som en skidlift på vatten där användaren använder sig av en wakeboard eller vattenskidor.

forts

forts

Linbanan vid den stora dammen består av 5-6 liftstolpar placerade i en cirkel som håller upp en vajer cirka 10 meter ovanför vattenytan. Åkarens lina kopplas till den drivande vajern vid startbryggan när han eller hon önskar att komma ut på vattnet. Åkaren dras fram över vattnet genom att hålla fast i ett handtag som är kopplat på linbanan.

Linbanan förankras antingen direkt ner i betongfundament i marken eller på järnbalkar som sitter i betongfundamentet i marken. Önskemålet är att uppföra ytterligare två mindre linbanor och en äventyrsbana kommer att uppföras samt små förvarings bodar vid starten av dessa kommer att behöva uppföras.

Sökanden anger att övriga byggnader för faciliteter i anslutning till anläggningen så som shop, café, uthyrning, reception, parkeringsplatser kommer att planeras inom det detaljplanelagda området för kultur och idrott.

Den sökta åtgärden avses att placeras inom detaljplanelagt område för natur med enskilt huvudmannaskap. På naturområdet tillåts det anläggande av dagvattendammar. Det är dessa dammar som man vill nyttja för att åstadkomma en Wake park.

Enligt Boverkets planbestämmelsekatalog anges att natur med enskilt huvudmannaskap kan i mindre omfattning inrymma parkanläggningar av olika slag, motionsslingor etcetera men förutsätter ej detta och inte heller annan skötsel än viss städning. En allmän plats är vanligen inte avsedd för bebyggelse. Det hindrar inte att det ofta behövs både anläggningar och byggnader för själva platsens skötsel och bruk. Det kan gälla till exempel skydd vid hållplatser, kiosker, toaletter, små förråd och personalutrymmen. Dessa bör så långt möjligt redovisas i planen genom egenskapsbestämmelser. Anordningar "för den allmänna nyttan och trevnaden" är inte alltid avsedda för "evigt" bruk och de behöver sällan vara belåningsbara. Om de inte förutsetts och redovisats i planen kan det vara ett alternativ att bygglovspröva dem som tillfälliga åtgärder, ett annat att pröva dem som mindre avvikelser från planen.

Sökanden har tillsammans med exploatören i Allarps området, Expendo AB och Laholms kommun låtit utföra en hydrologisk utredning via WSP.

forts

forts

Utredningen har syftat till att undersöka möjligheten att säkra upp vattentillgången inom två delområden vid Allarp i Laholms kommun. Dels inom ett nyanlagt bostadsområde (under utbyggnad) och dels inom ett, nedströms liggande bostadsområde, område för en potentiell Wake Park (vattensportsanläggning).

Av sammanfattningen för utredningen framgår att möjlighet till vattenpåfyllnad behövs under sommarperioden för att kunna upprätthålla ytvattennivåer i planerade vattenområden då avdunstningen tidvis överstiger nederbörden (negativ vatten balans).

I utredningen har tillgängliga resurser för vattenanskaffning studerats (grundvatten, havsvatten och ytvattendrag) varefter alternativ med havsvatten och ytligt grundvatten förkastas. Alternativ med grundvatten ur det sedimentära berget eller ytvatten från Stensån kvarstår som möjliga. Ytvattenalternativet bedöms ha högre anläggningskostnader men samtidigt vara ett säkrare alternativ. Grundvattenalternativet bedöms ha större osäkerheter, främst med avseende på risk för skadlig påverkan till följd av potentiella mark-sättningar vid grundvattentrycksänkning under lera. Ytvattenalternativet förordas av detta skäl av utredningen.

Sökanden har angett att kontakten med länsstyrelsen angående ansökan om vattenverksamhet samt även med dikningsföretaget har inletts. Sökanden vill gå vidare med ansökan om förhandsbesked och få detta prövat och inte invänta övriga eventuella tillstånd. Berörda sakägare har getts möjlighet att yttra sig.

Yttrande har kommit in från tre fastighetsägare samt en hyresgäst. Fastighetsägaren till Allarp 2:2, Laholms kommun, anger att kommunstyrelsen ser positivt på den sökta åtgärden ur ett destinations- och turistperspektiv. Dock måste natur och miljöpåverkan på platsen undersökas och säkras. Kommunstyrelsen erinrar också om att tillgången till platsen ska säkras genom avtal med Laholms kommun.

Sökanden har bemött ovanstående yttrande och hänvisar när det gäller naturvärden till den miljökonsekvensbeskrivning, MKB, som har gjorts i samband med detaljplaneläggningen för området. Av den framgår att området för dammarna där Wake parken planeras att uppföras har låga naturvärden.

forts

forts

Det området som har markerats med höga naturvärden i den östra delen av planområdet kommer att bevaras.

Fastighetsägarna till Allarp xx, två stycken, har lämnat in likvärdiga yttrande och de anger att de vill ha en utförligare beskrivning av uttag av ytvatten från Stensån till dammarna gällande tillvägagångsätt och sträckning. De anger också att de vill att dagvattendammarna förblir oförändrade enligt detaljplan. Att vatten släpps från rätt båtnadsområde enligt dikesförrättning. De vill även ha en tidplan på när Expendos exploateringsområde ska kopplas till fördröjningsdammarna.

Sökanden har bemött ovanstående yttrande och anger att utifrån den hydrologiska utredning som är gjord är förslaget uttag av vatten från Stensån. Efter beräknat läckage och avdunstning har det totala vattenuttaget beräknats till 3-5 liter/s. Uttaget är beräknat till 166 dygn under sommarhalvåret. Sträckningen för sötvattenledning och retur är föreslagen i befintligt dikesföretag. Sötvattensledningen ska följa dikesföretag men ej förhindra vid rensning av diken. Pumpverk behöver anläggas vid Stensån. Sökanden anger vidare att Wake parken inte förändrar hur områden avvattnas enligt tidigare överenskommelse och båtnadsområde för rådande dikesföretag. Frågan om avvattning i förhållande till båtnadsområde är tidigare hanterade hos länsstyrelsen i samband med anläggningen av de ursprungliga dammarna. Beträffande exploateringsområdet så kommenterar sökanden det med att området är påkopplat på fördröjningsdammarna.

Fastighetsägaren till Hemmeslöv 10:6 anger att Stensån är en viktig vandrings och lek miljö för lax- och öringsstammar i Båstads kommun vilket måste beaktas om vatten tas från Stensån.

Fastighetsägen hänvisar även till ett yttrande som de bifogat från sin hyresgäst, ridklubb. De anger att anläggningen som gränsar direkt till deras hagmark kommer ta bort alla möjligheter till framtida expansion av ridklubb, uppstart av ridskola planeras. Det är stor inflyttning i närområdet och de önskar ett större engagemang från Båstads kommun att i samarbete med Laholms kommun få till ett bra underlag för en ridskola som passar båda kommunerna. Ridsport är i dag godkänt som frisksport, ridning är en sund sport för barn och ungdomar.

forts

forts

Vidare skriver ridklubben att när vatten leds bort så kommer det på sikt att påverka deras brunnar och det blir torrt i marken som ger en försämrad tillväxt i hagarna. Avslutningsvis anges i yttrandet att hagarna gränsar direkt till planerad anläggning. Ljudet kommer att skrämma hästarna i hagarna och försämra rid möjligheterna på de banor som också ligger i närheten de bedömer att det är stor skaderisk både på hästar och ryttare.

Sökanden har bemött ovanstående yttrande och anger att Stensåns djur och vattenliv kommer att värnas. Ansökan om vattenverksamhet kommer att göras. Beträffande ridklubbens yttrande så hänvisar sökanden till översiktsplanen i Båstads kommun där det nordväst om ridklubben finns ett utvecklingsområde för idrott. Enligt sökanden har man själv fått negativt besked kring att etablera Wake park på det området med hänvisning till att ridklubben avser att expandera på det området. Vidare anger sökanden att anläggningen inte kommer att påverka vattentillgången i området.

Beträffande ljudet så bedömer sökanden inte att en elektrisk linbana kommer att förändra ljudmiljön nämnvärt i området. Den elmotor som kommer att användas för att driva systemet kommer att vara placerad i norra delen av Allarp 2:2 vilket är så långt bort så möjligt i förhållande till ridklubben. Sökanden hänvisar även till olika studier som gjorts kring liknande anläggningar utomlands. De redovisar också att de driver sedan 2015 en snarlik anläggning i central Malmö, Västra Hamnen. Där har inga klagomål på ljudnivån kommit in från närliggande verksamheter eller boende i området.

Miljökontoret har yttrat sig angående ansökan om förhandsbesked gällande Wake park och anger följande:

Anläggningen ska anläggas på dagvattendammar. Dagvatten klassas som avloppsvatten och kan innehålla ämnen som inte är lämpliga att få i sig eller bada i. Exempelvis kan detta vara tungmetaller, oljor och bränslerester, PAH, mikroplaster och bakterier. Sökande behöver utreda risken för att dagvattnet innehåller dessa föroreningar. Sökande behöver dessutom skriftligen redovisa vilka områden som är kopplade till dessa dammar. Miljökontoret anser att det finns risker med den närliggande trafiken både på vägen och järnvägen men att denna fråga bäst hanteras av räddningstjänst och trafikverket.

forts

forts

Dagvattendammarna ser inte ut att kunna rymma denna anläggning idag utan omgrävning. Innan omgrävning ska ske så ska kontakt tas med miljökontoret och länsstyrelsen.

Sökande skriver att vatten ska tas från Stensån, för att göra detta ska kontakt tas med länsstyrelsen.

Miljökontoret bedömer risken för att buller skulle orsaka olägenheter för omkringboende som liten. Däremot kan besökande komma att utsättas för höga ljudnivåer från järnvägen men bedöms inte överskrida riktvärden för höga ljudnivåer. Om andra anläggningar ska byggas, till exempel toaletter och omklädningsrum så vill miljökontoret gärna få vetskap om detta. Miljökontoret avslutar sitt yttrande med att de anser med hänvisning till ovan att positivt förhandsbesked inte kan ges innan riskerna med att använda dagvatten för detta ändamål är utredda.

Sökanden har bemött ovanstående yttrande och anger att vattenprover kommer att tas och skickas för analys. Den fortsatta projekteringen kommer att ta ställning till om tekniska åtgärder är nödvändiga. Det anges också att Inre Kustvägen har ett stängt dränerings-system som inte kommer att kopplas till dammarna. När det gäller vad som är kopplat till dammarna så anger sökanden att enligt Expendo AB, exploatören av området är cirka 65 % av bostadsområdet i Allarp kopplat till dammarna. Det vill säga norra delen av etapp 1 och halva etapp 2 och 3. 20 % av området utgör gator, de övriga ”rena” ytor så som tak, trädgårdar etcetera. Beträffande faciliteter för anläggningen förtydligar sökanden precis som i den ursprungliga ansökan att det kommer att uppföras inom området som är detaljplanelagt för idrott och kultur.

Miljökontoret har tagit del av sökandens yttrande och därefter lämnat ytterligare ett yttrande. Miljökontoret vill härmed påpeka att om tillräcklig kvalitet på vattnet inte går att säkerställa kan miljö- och byggnadsnämnden komma att förbjuda verksamheten även om positivt förhandsbesked har lämnats. Miljökontoret bedömer dock att det finns möjligheter för att vid behov, med tekniskt hjälp säkerställa vattnets kvalitet så att det kan uppfylla de krav som kan ställas på ett vatten för detta ändamål. Dagvattendammarna kommer att behöva grävas om och vatten ska eventuellt tas från Stensån.

forts

forts

Både att ta vatten från Stensån och att gräva om dagvattendammar kan kräva tillstånd från Länsstyrelsen i Halland. Vid omgrävning av dagvattendammarna ska även kontakt tas med miljökontoret. Miljökontoret ser i övrigt inget hinder till att positivt förhandsbesked lämnas.

Räddningstjänsten har tagit del av ansökan och anger följande:
För att kunna göra en bedömning behöver sökande visa på att det är säkert i enlighet med Länsstyrelsen i Hallands dokument kring riskhantering längs med transportledare med farligt gods. Vad räddningstjänsten kan utläsa ligger aktuell del av fastigheten under 50 meter från järnväg som transporterar farligt gods och en riskutredning behöver då genomföras, som visar på åtgärder som genomförs för att det ska kunna vara "säkert" att befinna sig i omgivningen. Kan sökande visa på att platsen kan accepteras utifrån en riskbedömning, samt har en plan för hur säkerheten i vattnet är utformad har räddningstjänsten inget emot den tänkta idén.

Sökanden har bemött ovanstående yttrande och lämnat in underlag kring riskhanteringen samt tydliggjort hur dem har resonerat kring att linbanan kan likställas med ett motionsspår där man inte uppehåller sig stadigvarande och personerna är ständig rörelse. Sökanden anger att linbanans förankring, kommer inte att placeras i betydande närhet av rälsen. Linbanans besökare kommer endast tillfälligt vistas i denna del av området när de promenerar tillbaka till starten. Sökanden har också redovisat anläggningen i förhållande till farligt gods och hur topografin ser ut och så vidare. Sökanden anger exempel på livräddningsutrustning som kommer att finnas på plats samt att till exempel kanterna på dammarna kommer att konstrueras så att det går lätt att ta sig upp.

Räddningstjänsten har tagit del av sökandens yttrande och därefter lämnat ytterligare ett yttrande:

Riskbedömningen har i sin utgångspunkt inte använt sig av Länsstyrelsen i Hallands riktlinjer, men har nyttjat ett material som ligger till grund för riktlinjerna. Där har sökande bedömt att Wake parken är likt ett motionsspår och då kan anläggas på ett område som klassas som bebyggelsefritt. Nyttjas sökandes bedömning om bebyggelsefritt, men i Länsstyrelsen i Hallands riktlinjer hamnar basavståndet på 30 meter. Järnvägen har idag en befintlig vall som avgränsar mot området.

forts

forts

Räddningstjänsten har inget emot förhandsbeskedets handlingar under förutsättning att nedanstående genomförs.

1. Ytan runt linbanan som avgränsar mot järnvägen, ska anordnas så att personer inte kan/vill vistas där en längre tid.
2. Verksamheten behöver en organisation som ser till att ingen vistas på den del av linbanan som avgränsar mot järnvägen.
3. Området bör hägnas in så att det inte går att ta sig in på järnvägsspåret från området.
4. De åtgärds punkter som står i sökandes svar behöver genomförs.

Sökanden har meddelat att de ställer sig positiv till räddningstjänstens ovanstående fyra punkter.

Laholmsbuktens VA har tagit del av ansökan och yttrat sig vid två tillfällen under handläggningen. Laholmsbuktens VA anser att den bör kompletteras med följande uppgifter:

1. Kommer de förändrade nivåerna i dammarna påverka dammarnas funktion som dagvattenmagasin?
2. Hur kommer området att påverkas vid regn, även extremregn? Vi vill även informera om att dagvattensystemet är privat och har enskilt huvudmannaskap. Laholms kommun har inte beslutat om något verksamhetsområde för dagvatten. Verksamhetsutövaren får stå för kostnaden av den eventuella utbyggnaden men också skötseln av dammarna så att de fungerar som dagvattenmagasin under tiden som verksamheten finns. Verksamhetsutövaren ska också stå för återställningen av dagvattenmagasinen vid behov eller vid avveckling av verksamheten. Dessa kostnader och krav på skötsel och återställning bör regleras i ett avtal.

Laholmsbuktens VA vill ta del av den kompletterade utredningen innan positivt förhandsbesked lämnas.

Sökanden har bemött ovanstående yttrande och anger att dammarnas funktion och kapacitet som dagvatten/fördröjningsmagasin kommer inte att påverkas. Vidare anger sökanden att området ska projekteras för att kunna hantera vattennivåer vid höga flöden och extremregn. Närmare utformning av dammarna sker i den kommande projekteringen.

forts

forts

Laholmsbuktens VA har tagit del av sökandens yttrande och därefter lämnat ytterligare ett yttrande. Laholmsbuktens VA anger att de är nöjda med de svar som sökanden gjort. Men vill gärna ta del av projekteringen i ett nästa steg i projektet.

Trafikverket har tagit del av ansökan gällande förhandsbesked för Wake park och anger följande:

Trafikverkets fastigheter Allarp 2:63 och Hemmeslöv 9:11 gränsar till den aktuella fastigheten för åtgärden. Den sökta åtgärden sker även i närheten av järnvägen och väg 502, Inre Kustvägen. Väst-kustbanan är utpekad som riksintresse i enlighet med § 3:8 Miljöbalken och primärt stråk för farligt gods. Väst-kustbanan är av internationell betydelse och ingår i det utpekade Trans European Transport Network, TEN-T nätet. Banan ingår även i det utpekade strategiska godsnätet. Generellt bör ny bebyggelse inte tillåtas inom ett område på 30 meter från järnvägen (räknat från spårmitt närmaste spår). Ett sådant avstånd ger utrymme för räddningsinsatser om det skulle ske en olycka och det möjliggör en viss utveckling av järnvägsanläggningen. Verksamheter som inte är störningskänsliga och där människor endast tillfälligt vistas till exempel garage och förråd kan dock placeras 20 meter från närmaste spårmitt. Hänsyn bör dock tas till möjligheterna att underhålla järnvägsanläggningen och bebyggelsen.

Väg 502 (Inre Kustvägen) har en skyltad hastighet på 70 km/tim. Kring vägar finns generellt en säkerhetszon som alltid måste beaktas. Det är området utanför körbanekant som ska vara fritt från fysiska hinder i form av fasta ofstergivliga föremål, om inte ett räcke eller motsvarande skyddar mot påkörning. Säkerhetszonen bestäms av vägens utformning och den aktuella hastighetsbegränsningen. Inom aktuellt område är hastighetsbegränsningen satt till 70 km/h. Det ger, med hänsyn till vägens utformning i övrigt, en säkerhetszon på 7 meter.

Vid kontakt med sökanden har Trafikverket fått information om att det inte kommer ske någon konstruktion under grundvattenytan så Trafikverkets bedömning är att det inte föreligger någon risk för omgivningspåverkan på grund av sjunkande grundvattennivåer. Vi har även blivit försäkrade om att gällande detaljplan kommer att följas och hänsynstagande till grundvattenpåverkan kommer att tas med i projekteringen.

forts

forts

Trafikverket förutsätter därmed att riksintresset Västkustbanan ej kommer att påverkas negativt utav planerad åtgärd. Det är dock oklart vad sökande menar med att dammarna skall ”utformas för att hantera extremt höga flöden av kraftiga regn. Är det 30-års flöde? 100-årsflöde? Vad gäller närheten till väg 502 förutsätter Trafikverket att parkeringsytor etcetera dimensioneras så att parkerade bilar ej uppstår på allmän väg samt att rådande säkerhetsavstånd kommer att beaktas.

Enligt Länsstyrelsens policy ska risker från farligt gods beaktas för nyetableringar inom 150 meter från primärstråk för farligt gods. Trafikverket anser att räddningstjänstens eventuella synpunkter på lokalisering och utformning av byggnaden ska inhämtas och beaktas. Förutsatt att riksintresset Västkustbanan ej kommer att påverkas negativt av planerad åtgärd samt att säkerhetsavstånd etcetera beaktas samt att en riskutredning genomförs har Trafikverket inget att invända mot att positivt förhandsbesked medges.

Sökanden har bemött ovanstående yttrande och anger att fördröjningsmagasinet är dimensionerat för att hantera ett 100 års flöde. Anläggningens parkering och säkerhetsavstånd kommer att utformas i bygglov och följer då de krav som kommunen har. Sökanden anger också att räddningstjänsten är kontaktad genom behandlingen av detta förhandsbesked.

Samhällsbyggnadskontoret kan konstatera att kommunens södra del som gränsar till Båstads kommun har en stor tillväxt. Området som är planlagt på Laholms sida, Allarps området, beräknades i samband med detaljplaneläggningen kunna inrymma cirka 1 000 nya invånare. Likvärdig tillväxt och expansion sker på Båstads sida. Tillväxten ställer krav på olika funktioner i samhället och friluftsoch fritidsaktiviteter är en bland annat en funktion som efterfrågas.

Den sökta åtgärden, avgränsad till enbart Wake parken (linbanan), är planerad på ett område som enligt gällande detaljplan är avsedd för natur. Inom detta naturområde kan det anläggas dagvattendammar enligt gällande plan. Den ursprungliga planeringen är att dagvattenhanteringen för Allarps området ska ske med hjälp av dammarna på Allarp 2:2. Tanken med denna ansökan är att skapa dubbla funktioner för dessa dammar, dels ska de behålla sin ursprungliga funktion samt även kunna nyttjas för en Wake park.

forts

forts

För att utreda om dessa två åtgärder är förenliga med varandra har WSP anlåtats för en hydrologisk utredning. I utredningen blir slutsatsen att vatten behöver tillföras under vissa perioder av året framförallt på grund av avdunstning och rekommendationen är att detta görs genom uttag av vatten i Stensån. I ansökan har säkerställts att dagvattenhanteringen bibehålls, det har även konstaterats att dammarna har dimensionerats så att de klarar ett 100 års regn.

Samhällsbyggnadskontoret har inhämtat yttrande från räddningstjänsten, Laholmsbukts VA, och miljökontoret. Dessa verksamheter fungerar som experter för att bistå samhällsbyggnadskontoret i bedömningen av ärendet utifrån sina professioner. Detta innebär att risk, säkerhet, störning, vattenförhållande etcetera har bedömts kunna uppfyllas antingen genom det som sökanden har redovisat i detta skede eller genom att tekniska lösningar kan vidtas i det fortsatta projektet.

Beträffande de synpunkter som har kommit in i ärendet så bedömer samhällsbyggnadskontoret att åtgärden vidtas på ett område, där det har konstaterats att det är låga naturvärden. Åtgärder vad avser uttag av vatten i Stensån kommer att särställa inom annan prövning, via länsstyrelsen. Vad avser störningar av anläggningen så har miljökontoret bedömt att risken för störning av omgivningen är liten. Vad gäller utökning av ridklubbens verksamhet så ligger verksamheten på mark som ägs av Båstads kommun och de har i sitt grannhörande inte angett att det finns sådana ambitioner. När det gäller Laholms kommun så har ridklubb tidigare haft ett arrendeavtal på fastigheten Allarp 2:2 för bete. Detta avtal upphörde att gälla i mars 2011 till följa av att Laholms kommun hade för avsikt att exploatera området.

Samhällsbyggnadskontoret gör bedömningen att utifrån den prövning som har kunnat göras i detta skede så kan en lokalisering av en Wake park kunna tillåtas i det aktuella området. Åtgärden bedöms som större åtgärd än det som boverket bedömer som planerligt. Däremot bedömer samhällsbyggnadskontoret att det är en åtgärd som kan prövas som antingen en tidsbegränsad åtgärd eller som en avvikelse från detaljplanen.

forts

forts

Samhällsbyggnadskontoret vill uppmärksamma att prövningen gäller enbart lokaliseringen av Wake parken (linbanan) det som benämns som faciliteter så som parkering, shop, café och så vidare förutsätts utformas i enlighet med gällande detaljplan inom idrott och kultur och har inte prövats inom ramen för detta förhandsbesked.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse TJS 37-18

Detaljplan 1381-P11/10

Ansökan den 19 januari 2018 med tillhörande bilaga

Komplettering av ärendet den 9 april 2018

Komplettering av ärendet den 18 maj 2018

Komplettering av ärendet den 19 juni 2018

Wake park Allarp, Hydrologisk utredning den 16 oktober 2017

Yttrande miljökontoret den 2 februari och 20 april 2018

Yttrande Laholmsbuktens VA den 5 mars 2018

Yttrande räddningstjänsten den 19 februari och 23 april 2018

Yttrande trafikverket den 26 februari 2018

Beredningsutskottets protokoll den 8 augusti 2018 § 106

Ersättarens mening

Kent-Ove Bengtsson (MP): Instämmer med miljökontorets bedömning om att riskerna med att använda dagvatten bör utredas före positivt förhandsbesked lämnas. Samt att uttag av vatten inte får ske från Stensån.

Beslutet skickas till:

MBN § 111

Dnr MBN2018-000083

Påförande av byggsanktionsavgift för olovlig rivning

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

1. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar med stöd av 11 kapitlet 51, 53 och 57 §§ plan- och bygglagen, PBL, att ta ut en byggsanktionsavgift för att rivning av del av fritidshus genomförts utan rivningslov och startbesked på fastigheten xx.
2. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att fastställa byggsanktionsavgiften till 19 292 kronor med stöd av 9 kapitlet 16 § första stycket 1 plan- och byggförordningen, PBF.

Uppllysning

Byggsanktionsavgiften ska betalas till Laholms kommun, bankgiro-konto 991-1926, inom två månader efter det att du har delgivits detta beslut.

Uppllysning om hur du överklagar

Du kan överklaga detta beslut till länsstyrelsen. Skrivelsen med överklagandet ska ha kommit in till Laholms kommun, Miljö- och byggnadsnämnden, 312 80 Laholm, inom tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och vilken ändring som begärs.

Ärendebeskrivning

NN har på fastigheten xx rivit del av fritidshus utan rivningslov. Rivningsåtgärderna har vidtagits efter den 2 maj 2011 varför PBL (2010:900) ska användas vid ärendets behandling.

I samband med att mätningsavdelningen den 7 februari 2018 skulle utföra utstakningskontroll av profiltrådar avseende tillbyggnad av fritidshus, beviljat den 9 juni 2017 § S-495, kunde det konstateras att del av det befintliga fritidshuset mot väster rivits.

forts

forts

Samhällsbyggnadskontoret kontaktade fastighetsägaren dels för att informera om att det krävs rivningslov och startbesked för att riva en del av en byggnad inom detaljplanelagt område och dels för att begära in en förklaring till rivningen. I yttrande daterat den 8 februari 2018 anger fastighetsägaren att rivningen beror på en missuppfattning från dennes sida. Fastighetsägaren anger vidare att allt gjordes färdigt till utsättningen av profiltrådar. Byggtreprenören kontaktades för utsättningen av profiltrådarna och beställning av utstakningskontrollen gjordes till mätavdelningen.

I samband med förberedelserna inför utsättningen av profiltrådarna revs uterummet och plattor och plantor togs bort på det området som skulle bebyggas. Fastighetsägaren anger vidare att uterummet var i så dåligt skick att det var osäkert om det skulle klara en vinter till.

Fastighetsägaren uppmanades att komma in med en ansökan om rivningslov i efterhand. I samband med att ansökan om rivningslov i efterhand lämnades in, lämnades även en ansökan om ändring av tidigare beviljat bygglov in med anledning av att fastighetsägaren avser att uppföra den rivna delen på nytt. Rivningslov för rivning av del av fritidshus samt ändring av tidigare beviljat bygglov beviljades den 7 mars 2018 § S-158.

Förslag till beslut har kommunicerats med fastighetsägaren till xx den 17 juli 2018. Fastighetsägaren har valt att inte lämna några synpunkter.

Av 9 kapitlet 10 § plan- och bygglagen (PBL), framgår det att rivningslov krävs för rivning av byggnad eller del av byggnad inom ett område med detaljplan och av 10 kapitlet 3 § PBL, att en åtgärd inte får påbörjas innan byggnadsnämnden har gett ett startbesked om åtgärden kräver bygglov, marklov eller rivningslov.

Enligt 11 kapitlet 51 § PBL, ska tillsynsmyndigheten ta ut en särskild avgift (byggsanktionsavgift) om någon bryter mot bestämmelserna i 8-10 kapitlet eller i föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av någon av bestämmelserna i 16 kapitlet 2-10 §§ eller mot en bestämmelse i en EU-förordning om krav på byggnadsverk eller byggprodukter.

forts

forts

Enligt 11 kapitlet 52 § PBL, ska byggsanktionsavgiftens storlek framgå av de föreskrifter som regeringen har meddelat med stöd av 16 kapitlet 12 §. Avgiften får uppgå till högst 50 prisbasbelopp enligt 2 kapitlet 6 och 7 §§ socialförsäkringsbalken. När avgiftens storlek bestäms ska hänsyn tas till överträdelsens allvar och betydelsen av den bestämmelse som överträdelsen avser.

Enligt 11 kapitlet 53 § PBL, ska byggsanktionsavgift tas ut även om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet. Avgiften behöver dock inte tas ut om det är oskäligt med hänsyn till

1. att den avgiftsskyldige på grund av sjukdom inte har förmått att själv eller genom någon annan fullgöra sin skyldighet.
2. att överträdelsen berott på en omständighet som den avgiftsskyldige inte har kunnat eller bort förutse eller kunnat påverka, eller.
3. vad den avgiftsskyldige har gjort för att undvika att en överträdelse skulle inträffa.

Av 11 kapitlet 53 a § PBL, får byggsanktionsavgiften i ett enskilt fall sättas ned om avgiften inte står i rimlig proportion till den överträdelse som har begåtts. Avgiften får sättas ned till hälften eller en fjärdedel. Vid prövningen ska det särskilt beaktas om överträdelsen inte har skett uppsåtligen eller av oaktsamhet eller om överträdelsen av andra skäl kan anses vara av mindre farlig art.

Enligt 11 kapitlet 57 § PBL, ska byggsanktionsavgiften tas ut av

1. den som när överträdelsen begicks var ägare till den fastighet eller det byggnadsverk som överträdelsen avser,
2. den som begick överträdelsen, eller
3. den som har fått en fördel av överträdelsen.

Enligt 9 kapitlet 1 § plan- och byggförordningen (PBF), ska byggsanktionsavgiften tas ut för de överträdelser och med det belopp som följer av detta kapitel. Avgiften fastställs med tillämpning av det prisbasbelopp som gäller för det år som beslutet om avgift fattas. Avgiften får uppgå till högst 50 prisbasbelopp. Förordning (2013:308)

forts

forts

Av 9 kapitlet 16 § första stycket 1 PBF, framgår att byggsanktionsavgiften för att trots förbudet i 10 kapitlet 3 § PBL (2010:900) påbörja en sådan rivning av en del av en byggnad som kräver lov enligt 9 kapitlet 10 § PBL eller anmälan enligt 6 kapitlet 5 § första stycket 1 innan byggnadsnämnden har gett startbesked är när det gäller ett en- eller tvåbostadshus 0,4 prisbasbelopp med ett tillägg av 0,002 prisbasbelopp per kvadratmeter av den rivna byggnadsdelens sanktionsarea.

Beslutsmotivering

Definitionen av vad en sanktionsarea är står i 1 kapitlet 7 § PBF, vilken säger att sanktionsarea är brutto- eller öppenarean eller en kombination av dessa minskad med 15 kvm. Således blir sanktionsarean i detta fall 12 kvm, då bruttoarean är 27 kvm.

För vidtagna åtgärder ska byggsanktionsavgiften tas ut enligt följande:

Prisbasbelopp 2018:	45 500 kronor
Byggsanktionsavgift:	
$0,4 * 45\ 500 + 0,002 * 45\ 500 * 12 =$	19 292 kronor
Hälften:	$19\ 292 / 2 =$ 9 646 kronor
En fjärdedel:	$19\ 292 / 4 =$ 4 823 kronor

Enligt 11 kapitlet 53 a § PBL, får byggsanktionsavgiften i enskilda fall sättas ned. Miljö- och byggnadsnämndens bedömning i aktuellt ärende är att det inte finns skäl till nedsättning av avgiften enligt 11 kapitlet 53 a § PBL, och därför bör full avgift tas ut.

Fastighetsägaren har informerats om att byggsanktionsavgift kommer att tas upp av miljö- och byggnadsnämnden samt om avgiftens storlek.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse TJS S-40/18

Beredningsutskottets protokoll den 8 augusti 2018 § 107

Beslutet skickas till:

Fastighetsägaren, dk

MBN § 112

Dnr MBN2016-628

Oxen 3 – Föreläggande om obligatorisk ventilationskontroll

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

1. Miljö- och byggnadsnämnden beslutar enligt 19 § 11 kapitlet plan- och bygglagen att förelägga Bo-Bra Fastighets i Halmstad AB, att senast den 1 oktober 2018, lämna in godkända OVK protokoll (obligatoriska ventilationskontrollen) för byggnadens samtliga ventilationssystem på fastigheten Oxen 3 till miljö- och byggnadsnämnden.
2. Miljö- och byggnadsnämnden beslut enligt 37 § 11 kapitlet plan- och bygglagen att förena åtgärdsföreläggande med ett löpande vite om 25 000 kronor per påbörjad månad som föreläggandet inte uppfyllts.

Upplysning om hur du överklagar

Du kan överklaga detta beslut till länsstyrelsen. Skrivelsen med överklagandet ska ha kommit in till Laholms kommun, Miljö- och byggnadsnämnden, 312 80 Laholm, inom tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och vilken ändring som begärs.

Ärendebeskrivning

En anmälan lämnades in till miljö- och byggnadsnämnden den 23 september 2016, gällande ett flerbostadshus på fastigheten Oxen 3 där den återkommande obligatoriska ventilationskontrollen (OVK) inte utförts. Byggnaden består enligt tidigare OVK av två ventilationssystem, ett från- och tilluftssystem med återvinning som finns i byggnadens lokaler och ett system med endast frånluft som finns för byggnadens bostäder.

En från- och tilluftventilation med återvinning, FTX-system ska enligt boverkets byggregler besiktigas vart tredje år i flerbostadshus, kontorsbyggnader och liknande. I det aktuella fallet är det senaste OVK som lämnats in till miljö- och byggnadsnämnden daterat den 26 augusti 2011. Det innebär att en ny besiktning skulle genomförts senast 26 augusti 2014. En frånluftventilation, F-system ska enligt Boverket byggregler besiktigas vart sjätte år i flerbostadshus, kontorsbyggnader och liknande.

forts

forts

I den aktuella byggnaden är det senaste OVK som lämnats in till miljö- och byggnadsnämnden daterat 28 augusti 2007. Det innebär att en ny besiktning skulle genomförts senast 28 augusti 2013.

Brev har skickats till fastighetsägaren Bo-Bra Fastighets i Halmstad AB vid fyra tillfällen där fastighetsägaren informerats om att återkommande OVK besiktning för byggnadens ventilationssystem krävs och uppmanats till att skicka in detta till miljö- och byggnadsnämnden. Det sista brevet som skickades till fastighetsägaren den 11 januari 2018 skickades med polisdeltagning. Fastighetsägaren undertecknade delgivningen men har ännu inte lämnat in något nytt OVK protokoll.

Beslutsmotivering

Enligt plan- och byggförordningens 5 kapitel 1 § ska det regelbundet vid återkommande tillfällen ske en funktionskontroll av ventilationssystemet och det är byggnadsnämndens uppgift att övervaka så byggnadens ägare fullgör sina skyldigheter gällande OVK besiktningar.

Enligt 19 § 11 kapitlet plan- och bygglagen får byggnadsnämnden förelägga en ägare som låter bli att vidta en åtgärd och därigenom bryter mot en skyldighet i denna lag eller föreskrifter eller beslut som meddelats med stöd av denna lag att inom en viss tid vidta åtgärden.

Byggnadens ägare har vid flertalet tillfälle uppmanats att komma in med nya OVK besiktningar för byggnadens ventilationssystem. Eftersom några besiktningsprotokoll inte lämnats in bör ägaren till byggnaden därför föreläggas om att genomföra en OVK besiktning och lämna in ett godkänt protokoll över byggnadens båda ventilationssystem.

Enligt 37 § får ett föreläggande enligt 19 § förenas med ett vite. Ett vite får enligt 4 §, lag om viten föreläggas som löpande om det är lämpligt med hänsyn till omständigheterna. Vitet bestäms då till ett visst belopp för varje tidsperiod av viss längd under vilken föreläggandet inte har följts eller, om föreläggandet avser en återkommande förpliktelse, för varje gång adressaten underlåtit att fullgöra denna.

forts

forts

Samhällsbyggnadskontoret gör bedömningen att fastighetsägaren Bo-Bra Fastighets i Halmstad AB bör föreläggas med ett åtgärdsföreläggande om att komma in med godkända OVK besiktningar för byggnaden på fastigheten Oxen 3s ventilationssystem senast den 1 oktober 2018. Föreläggandet bör förenas med ett löpande vite om 25 000 kr per påbörjad månad som föreläggandet inte uppfyllts. Miljö- och byggnadsnämnden instämmer i samhällsbyggnadskontorets bedömning.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse TJ S42/18

Beredningsutskottets protokoll den 8 augusti 2018 § 108

Beslutet skickas till:

Fastighetsägaren, rek+mb

MBN § 113

Dnr 2018-001104 Mi

Anmälan enligt 21 § Förordningen (1998:899) om miljö-farlig verksamhet och hälsoskydd

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden beslutar om följande försiktighetsmått och åtgärder för verksamheten NN, med organisationsnummer, på fastigheten xx.

1. Om inte annat framgår av det här föreläggandet ska verksamheten bedrivas i överensstämmelse med anmälan inlämnad 26 juni 2018.
2. Vid gödselspridning ska spridningsfria zoner om minst sex meter lämnas utmed bäckar, vattendrag, våtmarker och mägerlgravar.
3. Vid hantering och transport av gödsel inom och utom anläggningen ska det ske på sådant sätt att läckage och spill inte sker och på ett sådant sätt att sanitär olägenhet inte uppstår för närboende.
4. Vid spridning av stallgödsel ska särskild hänsyn tas till väderleksförhållandena så att minsta möjliga växtnäringsförlust och luktolägenhet uppstår för närboende.
5. Spridning av stallgödsel får inte ske närmare än 30 meter från bostadshus eller vattentäkt.
6. Markkartering som visar markens innehåll av pH, fosfor, kalcium, magnesium samt kalium bör minst utföras vart tionde år. Gödsling bör ske utefter markkarteringen.
7. Buller från anläggningen ska begränsas så att den ekvivalenta ljudnivån utomhus vid bostäder inte överstiger:
50 dB(A) vardagar (06:00-18:00)
40 dB(A) (22:00-06:00)
45 dB(A) övrig tid
Momentana ljud nattetid får inte överskrida 55 dB(A)

forts

forts

8. Kemiska produkter och farligt avfall ska lagras invallat på ogenomsläpplig yta utan golvavlopp. Behållare för kemikalier, avfall samt farligt avfall ska vara uppmärkta.
9. Journal ska föras avseende spridning av gödselmedel och minst omfatta uppgifter om datum, mängd, skifte och typ av gröda. Journalen ska hållas tillgänglig för tillsynsmyndigheten.
10. Senast tre månader efter att det här beslutet tagits i anspråk ska verksamhetsutövaren till tillsynsmyndigheten lämna ett förslag till kontrollprogram.

Beslutet har fattats med stöd av 26 kapitlet 9 § och 2 kapitlet 3, 5 och 7 §§ miljöbalken (1998:808).

Miljö- och byggnadsnämnden vill dessutom erinra om att ändring av verksamheten, som är av betydelse för miljön utifrån störnings-synpunkt, är anmälningspliktig enligt 21 § 2 pkt Förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.

Beslutet gäller omedelbart även om det överklagas.

Upplysning om hur du överklagar

Du kan överklaga detta beslut till länsstyrelsen. Skrivelsen med överklagandet ska ha kommit in till Laholms kommun, Miljö- och byggnadsnämnden, 312 80 Laholm, inom tre veckor från den dag då du fick del av beslutet. Ange i skrivelsen vilket beslut som överklagas och vilken ändring som begärs.

Ärendebeskrivning

NN bedriver idag mjölkproduktion med 35 kor plus rekryteringsdjur och ska utöka till 82 mjölkkor plus rekryteringsdjur. nn har den 26 juni 2018 lämnat in en anmälan enligt 21 § Förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd till miljö- och byggnadsnämnden i Laholm. Anmälan omfattar en ökning från 47 till 110 djurenheter på fastigheten xx i Laholms kommun. Den befintliga lagården kommer att byggas om så att det finns plats för cirka 100 ungdjur. Ett nytt stall planeras att byggas för cirka 80 mjölkande kor och sinkor. En ny flytgödselbrunn på 2 000 m³ planeras även att byggas bredvid det nya stallet.

forts

forts

Maskinstation sköter kemisk bekämpning och inga sprutmedel förvaras på gården. Två dieselcisterner med volym 3 respektive 5 m³ finns på gården. Cisternerna är besiktigade och godkända.

Vad avser köldmedium finns en mjölkkyltank med köldmedium R407C med en mängd på 4 kg. 2,82 kg av detta köldmedium motsvarar 5 ton koldioxidekvivalenter. Vid nybyggnationen kommer en ny tank installeras och den gamla kommer istället användas som bufferttank.

En liten mängd avfall hanteras på verksamhetsutövaren. Hantering och förvaring i avvaktan på att avfall ska hämtas eller lämnas ska göras på ett sådant sätt att grund eller ytvatten inte förorenas. Hantering av ensilageplast bör hanteras så att det inte sprids till omgivningen. NN kommer att anmäla egen transport av farligt avfall till länsstyrelsen. Döda djur hämtas av svensk lantbrukstjänst.

Ärendet har kommunicerats med verksamhetsutövaren, länsstyrelsen samt de fyra fastigheter som finns inom en radie av 500 meter från verksamheten. Inga synpunkter på anmälan har inkommit från grannarna.

Miljökontoret bedömer att verksamheten är placerad i en utpräglad jordbruksbygd på en fastighet där det sedan tidigare bedrivits mjölkproduktion. Den nya stallbyggnaden kommer byggas i anslutning till befintligt stall och verksamhetsutövarens bostad. Avstånd till närmsta granne är cirka 300 meter, vilket bedöms vara tillräckligt för att inte utgöra en risk för människors hälsa eller miljö. Fastigheten ligger utanför detaljplanelagt område och inte heller inom eller i närheten av något skyddat område.

Gödsel kommer att hanteras som flytgödsel och fastgödsel. Verksamheten beräknar producera 2 060,3 m³ flytgödsel (inklusive regnvatten) samt 75,3 m³ fastgödsel med en beräknad lagringstid på 8 månader. De befintliga lagringsutrymmena uppgår till 460 m³ för flytgödsel och 100 m³ för fastgödsel. En ny flytgödselbrunn om 2 000 m³ planeras byggas. Det totala lagringsutrymmet för flytgödsel uppkommer då till 2 460 m³ och 100 m³ för fastgödsel, vilket uppfyller lagringsbehovet. Behovet av spridningsareal efter utökning uppgår till 90 ha.

forts

forts

Verksamheten har en tillgänglig spridningsareal på 91,5 ha (inräknat skyddszoner), behovet av spridningsareal bedöms därav som tillräckligt.

De vattenförekomster som kan beröras av verksamheten är bland annat xån (biflöde till Stensån), vattendraget är klassat med måttlig ekologisk status enligt VISS. Verksamheten har redovisat 6 meter skyddszon till vattendragen. Dessa bör inte påverkas negativt av den nu anmälda verksamheten om normal försiktighet iakttas vid främst gödselspridning och kemisk bekämpning. Spridning av flytgödsel i växande gröda bör under sommarhalvåret om möjligt ske med myllningsaggregat.

Energiushållningen redovisas inte i anmälan. En god energiushållning bidrar till en minskad miljöpåverkan. Det ligger i verksamhetens eget intresse, av både miljömässiga och ekonomiska skäl, att ständigt försöka hitta förbättringsåtgärder.

Buller är främst härlett till transporter. Då transporter till och från verksamheten inte bedöms utökas kvälls- och natttid, bör bullernivån vara rimlig. Totala antalet transporter bedöms vara av normal omfattning och inga särskilda villkor behövs utöver normal försiktighet.

Miljökontoret gör bedömningen att ökade luktolägenheter för närboende uppstår i begränsad omfattning, då främst i samband med gödselspridning. Speciell försiktighet vid samlad bebyggelse bör iakttas vid gödselspridning. Miljökontoret anser att om verksamheten bedrivs i enlighet med anmälan, kommer verksamheten att uppfylla de krav som ställs i miljöbalken.

Egenkontrollprogram ska finnas (Förordningen 1998:901 om verksamhetsutövers egenkontroll). Kravet innebär att det ska finnas en fastställd och dokumenterad fördelning av det organisatoriska ansvaret. Det ska finnas en fortlöpande kontroll av utrustning med mera för drift och kontroll. Verksamheten ska fortlöpande och systematiskt undersöka och bedöma riskerna i sin verksamhet. Förteckning ska finnas om de kemiska produkter som hanteras inom verksamheten och som kan innebära risker från hälso- och miljösynpunkt.

forts

forts

Om köldmedieaggregatet innehåller mer än 5 ton koldioxidekvivalenter så ska det kontrolleras årligen. Om aggregatet, eller det tillsammans med andra aggregat, har mer än 14 ton koldioxidekvivalenter ska rapport från den årliga kontrollen skickas in till miljökontoret. Det här enligt förordning (2016:1128) om fluorerande växthusgaser.

Diesalcistern ska besiktigas och besiktningssprotokollet ska finnas tillgängligt för tillsynsmyndigheten enligt Naturvårdsverkets föreskrifter om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid lagring av brandfarliga vätskor (NFS 2003:24).

Om verksamhetsutövaren tar emot eller för bort stallgödsel, eller andra organiska gödselmedel, ska dokumentation finnas över mottaget/överlåtandet av gödselslag, vilken mängd gödsel, vilken mängd totalfosfor gödseln motsvarar, datum för mottagandet/överlåtelse samt från vem gödseln kommer och vem som mottar det. Dokumentationen ska finnas tillgänglig och sparas i minst sex år (SJVFS 2009:82).

Verksamheten är anmälningspliktig enligt Miljöprövningsförordningen (2013:251) 2 kapitlet 3 § verksamhetskod 1.20 Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter.

Enligt 2 kapitlet 3 § miljöbalken ska alla som avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd utföra de skyddsåtgärder, iakttä de begränsningar, vidta de försiktighetsmått i övrigt som behövs för att förebygga, hindra eller motverka att verksamheten eller åtgärden medför skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. I samma syfte ska vid yrkesmässig verksamhet användas bästa möjliga teknik. Dessa försiktighetsmått ska vidtas så snart det finns skäl att anta att en verksamhet eller åtgärd kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Enligt 5§ ska alla som bedriver en verksamhet hushålla med råvaror och energi samt utnyttja möjligheten till återanvändning och återvinning. I första hand ska förnybara energikällor användas.

Enligt miljöbalken 2 kapitlet 7§ ska kraven i 2 kapitlet 3 och 5 §§ gälla i den utsträckning det inte kan anses orimligt att uppfylla dem.

forts

forts

Vid denna bedömning ska särskilt beaktas nyttan av skyddsåtgärder och andra försiktighetsåtgärder jämfört med kostnaderna för sådana åtgärder.

Enligt 26 kapitlet 9 § miljöbalken får en tillsynsmyndighet meddela de förelägganden eller förbud som behövs för att denna balk, beslut eller domar ska efterlevas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse TJM 37-18

Beredningsutskottets protokoll den 8 augusti 2018 § 110

Beslutet skickas till:

xx, dk

MBN § 114

Dnr 2018-000005

Kurser och konferenser

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden tillåter att de ledamöter och ersättare i miljö- och byggnadsnämnden som vill, får delta i en utbildning om varumärket den 30 augusti 2018 på Campus i Laholm samt den 1 oktober 2018 i stadshuset. Arvoden samt ersättning för förlorad arbetsinkomst betalas ut.

Ärendebeskrivning

Laholms kommuns kommunikationsenhet bjuder in förtroendevalda till en utbildning om varumärket den 30 augusti 2018 på Campus i Laholm samt den 1 oktober 2018 i stadshuset. Utbildningen handlar om hur olika kommuner och landsting/regioner arbetar med internt och externt varumärke – från att stärka kommunen som destination och hemort till att vara en attraktiv arbetsgivare.

Beslutsunderlag

Inbjudan från kommunikationsenhet

Beslutet skickas till:

Miljö- och byggnadsnämndens ledamöter och ersättare

MBN § 115

Dnr 2018-000005

Kurser och konferenser

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden tillåter att presidiet i miljö- och byggnadsnämnden, får delta vid kunskapsdag om konstgräs och mikroplastläckage den 19 september 2018 i Stockholm. Arvoden samt ersättning för förlorad arbetsinkomst betalas ut.

Ärendebeskrivning

Sveriges Kommuner och Landsting bjuder in politiker och tjänstemän till en kunskapsdag om konstgräs och mikroplastläckage den 19 september 2018 i Stockholm. Konferensens syfte är att höja det generella kunskapsläget om konstgräsplanernas utbredning och utformning samt kända miljöeffekter.

Beslutsunderlag

Inbjudan från Sveriges Kommuner och Landsting

Beslutet skickas till:

Presidiet i miljö- och byggnadsnämnden

MBN § 116

Dnr 2018-000020

Redovisning av ärende i samband med uppföljning av beslut enligt uppföljningsplan för intern kontroll för år 2018

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden har tagit del av redovisningen.

Ärendebeskrivning

Miljö- och byggnadsnämnden godkände uppföljningsplan för intern kontroll för år 2018 den 21 februari 2018 § 18. Enligt den ska justeraren välja ut ett av följande ärenden som ska redovisas vid kommande sammanträde:

- 1) Ett ärende utifrån fjolårets dagordning.
- 2) Ett beslut från miljökontorets lista med delegationsbeslut.
- 3) Ett beslut från samhällsbyggnadskontorets lista med delegationsbeslut.
- 4) Ett beslut från lista med delegationsbeslut rörande trafiknämnds- och trafiksäkerhetsuppgifter.
- 5) Ett beslut från lista med delegationsbeslut rörande brandskyddskontroll av kommunens egna byggnader och anläggningar.
- 6) Ett beslut från alkoholhandläggarens lista med delegationsbeslut

Från miljökontorets lista med delegationsbeslut valde justeraren av maj månads protokoll, ärendet xx – Beslut om registrering av livsmedelsanläggning. Ärendet kommer att redovisas vid nämndens sammanträde den 26 september 2018, detta eftersom livsmedelsinspektören har och haft semester vid nämndens sammanträde i juni och augusti månad.

Från föredragningslistan till den 21 juni 2017 valde justeraren ärendet xx– Föreläggande vid vite att ta bort skräp och skrotbilar som ska redovisas vid nästa sammanträde. Ärendet redovisas av miljö- och hälsoskyddsinspektören.

Från miljökontorets lista med delegationsbeslut valde justeraren ärendet xx – Avgift för tillsyn enligt miljöbalken som ska redovisas vid nästa sammanträde. Ärendet redovisas av miljö- och hälsoskyddsinspektören.

MBN § 117

Dnr 2018-000003

Anmälan av delegationsbeslut

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden lägger redovisningen av delegationsbeslut till handlingarna.

Ärendebeskrivning

I enlighet med 6 kapitlet 37 § och 7 kapitlet 5 § i kommunallagen (2017:725) (nya) får en nämnd uppdra åt presidiet, ett utskott, en ledamot, en ersättare eller en anställd hos kommunen, att besluta på nämndens vägnar i ett visst ärende eller en viss grupp ärenden. Beslut som fattas på nämndens vägnar ska i enlighet med 6 kapitlet 40 § i kommunallagen anmälas till miljö- och byggnadsnämnden i den ordning som nämns i beslutad delegationsordning.

Beslutsunderlag

Beredningsutskottets protokoll den 8 augusti 2018.

Samhällsbyggnadschefens beslut om att Bo Lennartsson är tillfällig ersättare avseende tjänsten som samhällsbyggnadschef från och med den 9 juli till och med den 22 juli 2018.

Tillförordnad miljöchefs beslut om avslag på begäran om utlämnande av allmän handling tillhörande beslut om avslag på ansökan om serveringstillstånd. Samhällsbyggnadschefens beslut om att

Miljökontoret

§§ M 380 - 508

Samhällsbyggnadskontorets beslut från och med den 8 juni 2018 till och med den 9 augusti 2018.

Trafikplanerarens, alkoholhandläggarens, verksamhetschefers och ordförandens beslut från och med den 13 juni 2018 till och med den 18 juli 2018.

Beslut om parkeringstillstånd ska anmälas till miljö- och byggnadsnämnden. Samhällsväglidarna har under perioden 13 juni till den 8 augusti 2018 utfärdat 15 beslut om parkeringstillstånd för rörelsehindrade varav ett är avslag.

forts

forts

Beslut om bostadsanpassningsbidrag ska anmälas till miljö- och byggnadsnämnden. Under perioden 8 juni 2018 till 9 augusti 2018 har 39 nya ärenden registrerats. Handläggaren för bostadsanpassning har under samma period beviljat 44 ansökningar om bostadsanpassningsbidrag, avslagit en, avskrivit tre ansökningar samt att två ansökningar har återkallats.

MBN § 118

Dnr 2018-000002

Anmälningar

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden lägger förteckningen över synpunkter och förslag till handlingarna.

Miljö- och byggnadsnämnden lägger förteckningen över anmälningar till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Beslut och andra dokument som kommit in till miljö- och byggnadsnämnden sedan förra sammanträdet.

Beslutsunderlag

Förteckning över synpunkter och förslag den 14 augusti 2018.

Förteckning över anmälningar:

- a. Länsstyrelsens delbeslut; Överklagande av miljö- och byggnadsnämndens beslut om att bevilja bygglov för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten xx, nu fråga om inhibition. Länsstyrelsen bifaller yrkandet om inhibition och förordar att miljö- och byggnadsnämndens beslut den 13 april 2018 S-290, tills vidare inte ska gälla.
- b. Länsstyrelsens beslut; Ansökan om dispens från biotopskyddsbestämmelserna enligt miljöbalken för att avverka alléträd inom fastigheten xx. Länsstyrelsen beslutar att medge dispens från biotopskyddsbestämmelserna för att avverka ett alléträd.
- c. Vänersborgs Tingsrätts dom; Inhibition av beslut om bygglov för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten xx. Efter att ha gått igenom utredningen i målet finner mark- och miljödomstolen att det inte finns skäl för att upphäva länsstyrelsens förordnande att bygglovet tills vidare inte ska gälla. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

forts

forts

- d. Länsstyrelsens beslut; Tillstånd till anordningar för valpropaganda inför val till riksdag, kommun och landsting den 9 september 2018. Länsstyrelsen meddelar tillstånd för de politiska organisationerna som deltar i något av valen, att under årets valkampanj ha reklamanordningar för valpropaganda uppsatta utmed allmänna vägar i Hallands län. Detta med stöd av väglagen och lag om särskilda bestämmelser om gaturenhållning och skyltning.
- e. Länsstyrelsens beslut; Tillstånd enligt miljöbalken till djurhållning på fastigheten xx. Länsstyrelsens miljöprövningsdelegation meddelar nn tillstånd för djurhållning på fastigheten xx. Tillståndet omfattar befintlig och utökad anläggning med 202 000 platser för slaktkycklingar.
- f. Svea Hovrätt, Mark- och miljööverdomstolens protokoll; Utdömmande av vite; nu fråga om prövningstillstånd. Mark- och miljööverdomstolen ger inte prövningstillstånd. Mark- och miljödomstolens avgörande står därför fast. Beslutet avser avslag på ansökan om utdömmande av vite för fastigheten xx.
- g. Svea Hovrätt; Mark- och miljööverdomstolens protokoll. Handläggningsavgift för ansökan om befrielse från sophämningsavgift avseende fastigheten xx, nu fråga om prövningstillstånd. Mark- och miljööverdomstolen ger inte prövningstillstånd. Mark- och miljödomstolens avgörande står därför fast.
- h. Vänersborgs Tingsrätt, Mark- och miljödomstolens dom; Föreläggande att redovisa förslag till åtgärder för att återställa mark inom strandskyddat område på fastigheten xx. Mark- och miljödomstolen bifaller överklagandet och upphäver miljö- och byggnadsnämndens beslut.
- i. Vänersborgs Tingsrätt, Mark- och miljödomstolens dom; Inhibition av beslut om bygglov för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten xx. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

forts

forts

- j. Vänersborgs Tingsrätt, Mark- och miljödomstolens dom; Föreläggande att redovisa förslag till åtgärder för att återställa mark inom strandskyddat område på fastigheten xx. Mark- och miljödomstolen bifaller överklagandet och upphäver miljö- och byggnadsnämndens beslut den 27 september 2017 § 133.
- k. Länsstyrelsens beslut; Tillsyn enligt 11 kapitlet 10 § plan- och bygglagen. Kommunfullmäktige har den 26 juni 2018 antagit ett förslag till detaljplan för xx. Länsstyrelsen beslutar att någon överprövning av beslutet inte ska ske. Detta beslut får inte överklagas.
- l. Länsstyrelsens beslut; Tillsyn enligt 11 kapitlet 10 § plan- och bygglagen. Kommunfullmäktige har den 26 juni 2018 antagit ett förslag till ändring av stadsplan för ett område i sydvästra delen av Laholms stad Värnenområdet, xx. Länsstyrelsen beslutar att någon överprövning av beslutet inte ska ske. Detta beslut får inte överklagas.
- m. Länsstyrelsens beslut; Strandskyddsdispens för fastigheten xx. Länsstyrelsen beslutar att inte pröva miljö- och byggnadsnämndens beslut om strandskyddsdispens för nybyggnad av förråd och verkstad på fastigheten xx. Detta beslut får inte överklagas.
- n. Länsstyrelsens beslut; Strandskyddsdispens för fastigheten xx. Länsstyrelsen beslutar att inte pröva miljö- och byggnadsnämndens beslut om strandskyddsdispens för byggnation av vindskydd på fastigheten xx. Detta beslut får inte överklagas.
- o. Länsstyrelsens beslut; Strandskyddsdispens för fastigheten xx. Länsstyrelsen beslutar att inte pröva miljö- och byggnadsnämndens beslut om strandskyddsdispens för tillbyggnad av bostadshus på fastigheten xx. Detta beslut får inte överklagas.
- p. Länsstyrelsens beslut; Överklagande av miljö- och byggnadsnämndens beslut om att komma in med uppgifter för tillfälliga boende i kommunen.

forts

forts

Länsstyrelsen ändrar nämndens beslut endast på så sätt att de av nämnden begärda uppgifter ska ges in till denna senast tre veckor efter det att detta beslut vunnit laga kraft.

- q. Länsstyrelsens beslut; Ansökan om dispens från terrängkörning-lagen. Länsstyrelsen medger dispens från terrängkörningslagen och jaktförordningen för körning med motordrivet fordon, så kallade terrängskoter, i terräng på barmark inom fastigheterna xx, samt att därvid medföra vapen på fordonet. Dispensen gäller endast i direkt samband med jakt och till och med den 31 augusti 2022.
- r. Vänersborgs Tingsrätt, Mark- och miljödomstolens dom; Utdömande av vite. Mark- och miljödomstolen förpliktar fastighetsägaren till xx att till staten utge av miljö- och byggnadsnämnden förelagt vite till ett belopp av 25 000 kronor. Detta för att inte ha utfört åtgärder på fastigheten xx och för före detta bildemontering.
- s. Vänersborgs Tingsrätt, Mark- och miljödomstolens dom; Förbud mot utsläpp av avloppsvatten berörande fastigheten xx. Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.
- t. Länsstyrelsens beslut; Överklagande av miljö- och byggnadsnämndens beslut att bevilja bygglov för nybyggnad av enbostadshus på fastigheten xx. Länsstyrelsen upphäver miljö- och byggnadsnämndens beslut.

MBN § 119

Dnr 2018-000001

Informations- och diskussionsärenden

- a) Information om remiss från Livsmedelsverket om förslag till ny modell för riskklassning av livsmedelsföretag
Patrik Eriksson
 - b) Information från Miljösamverkan Halland
Patrik Eriksson
 - c) Lägesbeskrivning gällande vattentillgången med anledning av den långvariga torkan för lantbruk, hästgårdar
Ordförande Ove Bengtsson, Patrik Eriksson
 - d) Information om eventuellt kommande ärende gällande föreläggande om radonmätning med vite för fastighetsägare som hyr ut bostäder
Åsa Larsson
 - e) Hur många ödegårdar är bebodda, diskussion om nedskräpning i Knäred (Leif Sunesson)
Åsa Larsson, Eva Aronsson
 - f) Nya inpasseringsrutiner i stadshuset
 - g) Presentation av kommunens GIS (Geografiskt informationssystem) verksamhet
Rasmus Johansson
-

MBN § 120

Dnr 2018-000005

Kurser och konferenser

Miljö- och byggnadsnämndens beslut

Miljö- och byggnadsnämnden tillåter att de ledamöter och ersättare i miljö- och byggnadsnämnden som vill, får delta i en workshop om en hållbar VA-policy för Laholms kommun den 24 september 2018 på Lögnäs Lanthotell i Laholm. Arvoden samt ersättning för förlo-rad arbetsinkomst betalas ut.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens ordförande bjuder in till en workshop om en hållbar VA-policy för Laholms kommun den 24 september 2018 på Lögnäs Lanthotell i Laholm.

Syftet med dagen är lägga grunden till en hållbar VA-policy för Laholms kommun som ska bidra till att kustvatten, sjöar, vattendrag och grundvatten uppfyller god ekologisk och kemisk status. Målsättningen är att nå en hållbar och effektiv VA-försörjning i hela kommunen där alla invånare har tillgång till rent dricksvatten, kretsloppsanpassade VA-lösningar och fungerande dagvattenhantering. VA-policyn ska fastställas av kommunfullmäktige och blir ett viktigt styrdokument i att utforma en tydlig långsiktig hållbar plan där det framgår hur VA-försörjningen inom Laholms kommun ska utvecklas för att kunna uppfylla framtida krav.

Beslutsunderlag

Inbjudan från kommunstyrelsens ordförande

Beslutet skickas till:

Miljö- och byggnadsnämndens ledamöter och ersättare